VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7651. szám

4 oldal,
30 bani

Szerda,
1969.
október 22.

A VETÉST BEFEJEZTÉK, de a szántóföldeken bőven van még munka

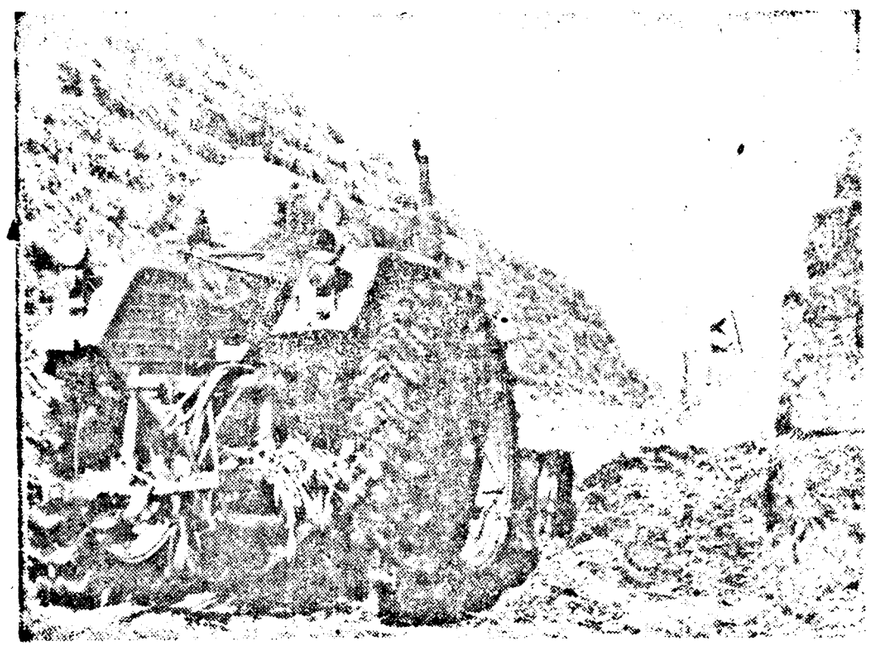

Teljében a silózás az ágyai mtsz-ben.

(BRÎNCOVEANU MIRCEA felvétele)

Minden mezőgazdasági termelőegységet KÖTELEZ A SZERZŐDÉS

Megyénk állami és szövetkezeti mezőgazdasági egységeiben befejeződött a buza vetése. A kukoricatermésnek is több, mint 82 százaléka van letörve. Ilyképpen napról-napra egyre több munkaerő, traktor és fogat szabadul fel és dolgozhat a kései növények, különösen a kukorica szállításánál. Sajnos megyénk határában még mindig nagy mennyiségű kukorica van a földeken. Ennek következményeként egyáltalán nem kielégítő a szerződéses termények átadásának üteme.

— Hazafias feladatunknak tekintettük a szerződéses kukorica mielőbbi átadását. Ezért úgy szerveztük meg a munkát, főként a szállítást, hogy a termés a határból egyenesen a terménybegyűjtő központhoz kerüljön. Naponta 10-15 traktor utánfutókkal, ugyanannyi tehergépkocsi és mintegy 35 fogat szállította a szerződéses kukoricát — mondotta Țăranu Aneta a nagylaki Victoria termelőszövetkezet mérnöke.

Meg kell említeni, hogy megyénkben vannak termelőszövetkezetek, amelyek nemcsak szerződéses kötelezettségeiket teljesítették idejében.

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

Gyorsítsuk a gyümölcs szedését!

A „minőségi gyümölcs" jelzőt, ami egyben értékmérője is az árunak, az utóbbi időben eléggé gyakran használjuk. A minőség függ a gyümölcs fajtájától, művelési módjától, a szedéstől, szállítástól és a tárolás feltételeitől. Sokkal könnyebb jóminőségű gyümölcsöt termelni, mint a gyengébbet hosszabb időn át minőségileg megőrizni. A

Mennyiség — minőség

minőségi gyümölcs termesztéséhez az idő is hozzájárul, viszont figyelmetlen szedés, szállítás, tárolás okozta károkat semmilyen külső körülményekkel nem lehet kiküszöbölni. El kell ismerjük, sajnos, hogy a termelőszövetkezetek dolgozói, a zöldség és gyümölcs átvevő központok, a Refacerea konzervgyár átvevői figyelmen kívül hagyják a gyümölcsök minőségét. Az idén szép terméssel kecsegtetnek gyümölcsöseink. Ezért fontos, hogy a téli alma és körte szüretelésénél fektessünk nagyobb hangsulyt e fontos tényezőre is.

A minőségi gyümölcs meghatározói: nagyság, forma, héj és bél színezete, íz és szag. Kereskedelmi követelmény: friss, ép, jóízű, romlás és foltosodás mentes gyümölcs. Ne érződjön rajtuk a permetezés alkalmával használt vegyszerek szaga. A gyümölcs legyen féregmentes, ne látszanak rajta az esetleges jégverés nyomai sem. Az étkezésre szánt gyümölcsök alapkövetelménye, hogy kézzel szedjék s legkevesebb 1—2 centiméteres fenntartó szárrészecskével rendelkezzen. Csak megfelelő érettségű gyümölcsöt szedjünk le.

A feldolgozásra szánt gyümölcsöket leszedésük után osztályozzuk: extra, első- és második osztályu áruként. Az átvételi árat is a minőség és a kategorizálás határozza meg. Minden termelőnek a minőségre kell törekednie. Ezért szedés előtt a munkásokat megfelelő utasításokkal kell ellátni.

Ha nem vigyázunk a gyümölcsök szedésével, a minőség romlik s az átvételi árak alacsonyabbak. Épp ezért a következő elemi szempontokat kell figyelembe vennünk:

— az azonnali fogvasztásra szánt gyümölcsöket csak kézzel szedjük. Nem szabad letörölni róluk a védőhamvat. A leszedett gyümölcsöt ne ömlesszük, hanem kézzel rakjuk kosarakba, ládákba. Így elkerüljük az ütődéseket;

— karóval ne verjük le a fáról és ne is rázzuk a gyümölcsöt, mivel ez ütődést és foltokat okoz. De a fák koronái is tépődnek, zuzódnak. Ez viszont negatívan befolyásolja a jövő évi termést;

— hűvös esőmentes időben, a harmat felszáradása után szedjük a gyümölcsöt. Meleg időben a leszedett áruk ellenállóképessége csökken;

— a szedést a fakorona alsó részében kezdjük. Azután haladunk fölfelé. Így elkerüljük a veszteséget, mivel nem rázódnak le a gyümölcsök;

— a telt kosarakat, ládákat tartsuk árnyékban, vagy lefedve. Napon tartva a gyümölcsök száracskái megbarnulnak, elfonnyadnak s ez kihatással van a későbbi raktározási feltételekre. Csak a feldolgozásra szánt gyümölcsöket szedjük száracska nélkül.

A gyümölcsök válogatása. Az osztályozás révén döntik el a minőséget és az értékesítési árat is. Sok egységben nem törődnek a fajta egyöntetűségével, összekeverik őket, ami a minőség rovására megy. Természetes, hogy ugyanazon fáról leszedett gyümölcs sem egyforma színezetű s nagyságu. A kézzel szedett gyümölcsök 36—60 százaléka extra és első osztályu. A többi gyengébb minőségű. Ezt egy fára vonatkoztatjuk. Épp ezért még szedésnél osztályozzuk fajta, nagyság, színezet szerint az árut.

A csomagolás minősége javít az áru minőségén is. A kosarakba, ládákba helyezett gyümölcsök tükrözzék az áru minőségét, fajtáját s védjék azt az ütődésektől is. A ládák belsejét idegen, szagmentes, vastag papírréteggel béleljük. A száracska főként a körténél ne hatoljon a gyümölcs belébe, mert később ez romlást okoz.

A szállítástól is függ a minőség. A leszedett, becsomagolt gyümölcsöt rugós alvázu kocsikkal, autóval juttatjuk az átvevő központhoz. Egyforma méretű ládákat helyezzünk egymás fölé, ellenkező esetben egymásba süllyedve törődnek a gyümölcsök. A ládákba rakott áru ne érje el a láda felső peremét. A fel- és lerakásnál figyelmesen járjunk el, ne dobáljuk az árut, a rosszabb utakon lassubb ütemben haladjanak az árut szállító járművek. A csomagoló eszközöket idejében javítsuk ki. Ne legyen ezekben szeg vagy hasadt ládarész, ami az áruk minőségét rontaná. A távolabbi helyekre irányított áruval megrakott autókat védőponyvákkal fedjük le. Így nincs kitéve a gyümölcs az eső, por és napsütés káros hatásának. A szállításra kell a legjobban felügyelni, mert ezzel sokat ronthatunk a minőségen.

GRECU IOAN,
a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság mérnöke.

Lapunk III. oldalán

EMBER ÉS KÖZÖSSÉG

ION GHEORGHE MAURER ELVTÁRS LÁTOGATÁSA BELGIUMBAN

Elutazás Bukarestből

Kedd délben Brüsszelbe utazott Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, hogy a belga kormány meghívására, Corneliu Mănescu külügyminiszter kíséretében hivatalos látogatást tegyen Belgiumban.

Elutazáskor a Băneasa repülőtéren jelen voltak a következő elvtársak: Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Leonte Răutu, Vasile V[illegible] Iosif Banc, Petre Blajovici, Ion [illegible]niță, Ion Stănescu, Mihai Mari[illegible]cu, Ion Pățan, miniszterek és [illegible] hivatalos személyek.

Ott volt Paul Duque, Belg[illegible] bukaresti ideiglenes ügyvivője.

Megérkezés a belga fővárosba

BRÜSSZEL. — Z. Brumaru és I. Badea, az Agerpres különtudósítói jelentik:

Kedd délután a belga fővárosba érkezett Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke és a kíséretében lévő Corneliu Mănescu külügyminiszter.

A Románia és Belgium állami zászlóival feldíszített Mel-brock katonai repülőtéren a román vendégek fogadására megjelentek: Gaston Eyskens miniszterelnök, Pierre Harmel külügyminiszter, Delperdange tábornok, királyi szárnysegéd, az 1. számu katonai körzet parancsnoka, Ian Adriaenssen, Belgium bukaresti nagykövete, Van Bellinghen nagykövet, protokollfőnök, Andre Forthomme nagykövet, a Kelet-Nyugat kapcsolataival foglalkozó külügyminisztériumi tanácsos, valamint az országunk Minisztertanácsának elnöke és külügyminisztere mellé kirendelt hivatalos személyek. Jelen volt Alexandru Lăzăreanu, Románia brüsszeli nagykövete, a román nagykövetség több tagja családjával. [illegible] giumban tartózkodó románok [illegible] portja, román és belga ujság[illegible] és a külföldi sajtó képviselői.

A repülőgépből kiszálló ro[illegible] miniszterelnököt és a külügy[illegible]nisztert szívélyesen üdvözölte E[illegible]kens belga miniszterelnök és a [illegible]bi belga hivatalos személy.

A repülőtéren a belga légi[illegible] erők díszszázada sorakozott fel, [illegible] század parancsnoka tisztelg[illegible] majd a két miniszterelnök elle[illegible] a katonák előtt.

Ezután a román vendégek a [illegible]ga hivatalos személyekkel együ[illegible] repülőtér fogadótermébe mentek [illegible] ott rövid baráti beszélgetést fo[illegible]tattak. A vendégeknek virágcso[illegible]kat nyujtottak át.

A két miniszterelnök motor[illegible]rékpárosoktól kísért gépkocsi[illegible] román vendégek szálláshelyére, [illegible] Hotel Palace-ba indult.

Megalakult a Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Minisztérium

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának törvényerejü rendelete értelmében megalakult a Földmüvelésügyi és Erdőgazdálkodási Minisztérium. Feladata végrehajtani a párt és az állam politikáját a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és a vizgazdálkodás terén. A minisztérium megalakítása folytán megszünt a Mezőgazdasági Főtanács.

Az Államtanács törvényerejü rendeletével Nicolae Giosan elvtársat kinevezték földmüvelésügyi és erdőgazdálkodási miniszterré.

ŐSZ A PARKBAN.

Ipari figyelő

Ajtótól — ajtóig

Négyzetméterre kiszámitott [illegible] lelősség... Láthatár, amely a [illegible] hely falainál véget ér...

Elképzelhető-e, hogy jól vé[illegible]zük munkánkat, ha minden [illegible] gyelmünket csak a saját te[illegible]kenységünk köti le, ha a fela[illegible]tainkat, mint önmagukért v[illegible] célt tekintjük?

Az aradi üzemeket járom, m[illegible] kásokkal, müszakiakkal és i[illegible]viteli vezetőkkel beszélgetek [illegible] választ keresem a fenti kérdés[illegible] Mindenütt és mindenki egyet[illegible] azzal, hogy az egyén vagy a m[illegible] hely munkaközösségének te[illegible]kenysége, csak része egy [illegible]gyobb közösség munkájának, [illegible]gyet értenek azzal, hogy a [illegible] közösség tevékenysége ESZK[illegible] a hatékony termelés eszköze.

Mégis, akár a Vagongyár, a[illegible] a Szerszámgépgyár vagy a [illegible]torgyár részlegein vagyok, [illegible] emberek egymásra panaszko[illegible]nak. A szerelők a megmunk[illegible] részleg esztergályosaira, a [illegible]gesztők az előkészítőkre, ezek [illegible] fémszabászokra és igy tovább[illegible]

„Bedobálják az alkatrészek[illegible] a konténerbe és eltolják a mü[illegible]lyük bejáratáig. Órák hosszat k[illegible]reshetem a megfelelő darab[illegible] Nekik persze mindegy — a f[illegible]tos az, hogy megszabaduljan[illegible]tőlük!" — igy a vagongyári h[illegible]gesztő.

„Selejtet küldenek nekünk, m[illegible]után már fél napot töltött[illegible] az öntvény megmunkálásav[illegible] egyszerre csak előbukkan a fe[illegible]let alól a hólyag. Dobhatjuk [illegible] egészet az ócskavasba! Az ön[illegible]ket ez nem érdekli!" — mond[illegible] a Szerszámgépgyár marósa.

Lassan kialakul bennem a k[illegible] egy üzemről, ahol mindenki cs[illegible] saját szemszögéből látja munk[illegible]ját. Ez a felfogás, amely a gyár[illegible] egymástól hermetikusan el[illegible] műhelyek konglomerátumán[illegible]tekinti — alapjában véve hib[illegible] és káros. A Vagongyár előkész[illegible] műhelye és a hegesztő részl[illegible] közötti „kooperáció" beszédes [illegible]zonyítéka annak, hogy a term[illegible]lési feladatok ilyenszerű megv[illegible]lósítása az üzem számára ne[illegible] jelent elfogadható megoldást.

Többet kellene foglalkoznu[illegible] az üzemen belüli kooperációk[illegible] nevelnünk kellene a dolgozok[illegible] hogy egészséges technológ[illegible] kapcsolat jöjjön köztük létre. [illegible] azonban, elsősorban szervez[illegible] és nem nevelési kérdés. A tud[illegible]mányos munkaszervezés szak[illegible]bereinek olyan termelési fluxu[illegible] kell kidolgozniok, amely a bel[illegible] kooperációt elősegíti, ösztönzi, [illegible]szük kereszttmetszeteket felsz[illegible]molja, megszünteti a torlódás[illegible]kat és a kapkodást. Az ilyen i[illegible]tézkedések jótékonyan hatnak [illegible] együttműködés szellemére [illegible] gyakorlatára.

Az egyik aradi üzem pártt[illegible]kára, a beszámoló közgyülésen [illegible] dolgozók „csapatszellemére" h[illegible]vatkozott. Igen, a csapatszellem [illegible]segít a munkában, de nem sz[illegible]bad elfelejtenünk: az együttmü[illegible]ködés, a munkatársunkért érzet[illegible] felelősség nem szükíthető le mi[illegible] helyajtótól műhelyajtóig terjed[illegible]kis területre. Át kell fogja [illegible] egész üzemet — s ez nemcsupá[illegible] kívánatos cél, de minden erec[illegible]ményes tevékenység alapvet[illegible] feltétele.

TOKAY GYÖRGY

Amikor a papírok nem a valóságot tükrözik

Több, mint másfél évvel ezelőtt Pankota is város rangra emelkedett. Uj feladatokat, nagyobb gondokat jelent ez a helyi néptanács vezetőségének, valamennyi lakosnak, annál inkább, mert hiányzik még a kellő tapasztalat a városrendezést illetően, tul mélyek még a falura jellemző hagyományok. Ám a helyi vezetőknek legfőbb feladata éppen abban rejlik, hogy uj városlakókat neveljenek, akik egységes koncepció alapján szépítik, rendezik Pankotát.

A napokban felkerestük megyénk uj városát. A néptanács egyik irodájában a titkárral, Iercușan Petru elvtárssal beszélgettünk a mindenkit érdeklő problémáról — a város szépítéséről. Papírok, kimutatások kerültek elő. A nyilvántartásban minden meglelhető a legapróbb részletekig. Egy héttel korábban ugyanis a megyei néptanács részéről egy bizottság ellenőrizte pontról-pontra a városrendészeti tevékenységet és a hazafias versenyszabályzat értelmében értékelte azt.

A kimutatás?

A pankotaiak nagy többsége részt vesz a városszépítési akcióban. Virágágyásokat létesítettek, árkokat tisztítottak, utburkolási munkákat végeztek, középületeket tettek rendbe. Munkájuk összértéke meghaladja a 865 000 lejt.

Az év elején tett vállalásukat ezideig még nem teljesítették, pedig most már kevés remény van rá, hogy állják szavukat. Az őszi mezőgazdasági munkálatok, a soronlévő más feladatok nem igen teszik lehetővé a különböző közérdekű hazafias munkák elvégzését. Ezt nem indoklásképpen vetettük papírra, mert mint ahogyan azt megvénk többi városának és falvának lakosai bebizonyították, a pankotaiak is nagyobb részt vállalhattak volna a városukat szépítő hazafias akciókból.

A megyei néptanács versenybizottságának tagjai 1250 pontra értékelték a pankotaiak hazafias munkáját az 1500 lehetségesből. A vizsgálódásból kitünik, hogy a lemaradás nem tul nagy. Ha figyelembe vesszük azt is, hogy a tavasszal igen sok gondot okozott az árvíz, amely visszavetette őket az alig induló városszépítési akciókban, akkor a pankotaiak dicséretet érdemelnének azért a nemes csatáért, amelyet a víz káros hatása ellen megvívtak. Ám nem lehet mindent az árvíz számlájára írni. Éppen ezért nem elégedtünk meg a pontos és részletes kimutatás vizsgálatával, hanem körutra indultunk, hogy a valóságban győződjünk meg, mi van az 1250 pont mögött.

A főutcán végig

Kilépünk a néptanács épületéből. Körös-körül kitisztitatlan árkok, kétes tisztaság. A házak előtt több helyen virágágyások. Az egyik keskeny, a másik széles, egyéni ízlés és hozzáértés szerint. Kevés a mutatós, szép virág. Egyszóval a főutca összképe még mindig a régi falura emlékeztet, amelyben nem volt kötelező a városra jellemző gondozott, jól átgondolt terv alapján szervezett zöld övezet. Igaz, a város összképéhez a hegyaljai villamosvasut is hozzátartozik. A helyi vezetők szóvá is tették azt, hogy a vasut nem gondoskodik kellőképpen a villamos pálya rendbentartásáról. De a néptanácsnak sem engedélyezik, hogy hazafias munkával végezzék azt. A végrehajtó bizottság tagjai inkább arra hajlanak, hogy a villamosvasut végállomását a város szélére helyezzék. Ezzel a lakosok nem értenek egyet. Hogyan lehetne tehát egyeztetni az emberek érdekeit a városrendészet kérdéseivel? A legjobb megoldás talán az lenne, ha a vasut az utburkolatba süllyesztené a villamosvágányt.

Tovább járjuk a várost. Benézünk a főutcán lévő üzletekbe. A legjobb benyomást a nagyáruház gyakorolta ránk. Rend és tisztaság uralkodik az üzletben, noha a kötöttáru osztályon több izléssel is el lehetne rendezni a portékát.

Két héttel ezelőtt Látogatás néhány pankotai üzletben cimü cikkünkben kifogásoltuk, hogy az önkiszolgáló élelmiszerbolt zárva van. A kérdést megoldották. Az üzlet végre nyitva tart. Ám a rend és tisztaság körül sok a kivetnivaló. Az ásványvizes üvegeket pókok szőtték körül finom hálóval. A polcok porosak, a mozaikpadlón még az utolsó saros napok nyomai. Az áruellátással is baj van. Hiányzik az étolaj, a zsir, a különféle fölvágottfélék és más keresett cikkek. Nem csoda, ha üres az üzlet, s az az egy „szál" vevő aki zsirt vagy olajat kért, csalódottan távozott a helyiségből.

★

Rövid sétánkon azt tapasztaltuk, hogy Pankota még nem emelkedett a város rangra. Ebben az esztendőben legalábbis ez még nem sikerült. Reméljük, hogy az elkövetkező évben jobbak lesznek az eredmények s a néptanács titkárának szavait: — Jöjjenek jövő ilyenkor, akkor lesz majd mit látniok — egy teljesen uj köntösbe bujtatott Pankota fogja igazolni. Ám az az egy ember, akit azért alkalmaztak, hogy zöldövezetet létesitsen a városban, hatható támogatás nélkül, a lakosok közvetlen, részvétele nélkül nem fog sok eredményt elérni. Ezért fogjanak össze a pankotaiak és bizonyitsák be, hogy szeretik városukat, hogy méltók a városlakók cimre.

Csak akkor tükrözik majd a papírok is a valóságot.

PÉTERFI ROZÁLIA
SCHIFF LÁSZLÓ

Kötelez a szerződés

(Folytatás az I. oldalról)

hanem terven felül többszáz tonna kukoricát szállitottak az államnak. A nagylaki Victoria és Mureşul termelőszövetkezetek például szerződésen felül 543 illetve 350 tonna kukoricával szállitottak többet az állami mezőgazdasági központi alaphoz. A világosi Podgoria szövetkezetből 230, a simándiból pedig 200 tonna kukorica vette utját az állam hambárjaiba.

Dicséretre méltó példák vannak még. Ennek ellenére azonban megyénkben egyáltalán nem kielégitő a szerződéses termények, különösen a kukorica átadásának üteme. Igen sok azoknak a termelőszövetkezeteknek a száma, amelyek nagyon keveset vagy még egy gramm szerződéses kukoricát sem szállitottak a terményátvevő központokhoz. A székesuti termelőszövetkezet 500 tonna kukoricából eddig mindösszesze 100 tonnát adott á. A kisjenői termelőszövetkezet ől a tervszerinti 211 tonna kukoricából alig husz tonna került az állam kotárkáiba. El kell marasztalni a zádorlaki és a sikulai termelőszövetkezetek vezetőit is, mivel október 19-ig a 463, illetve a 311 tonna kukoricából egy csövet sem szállitottak.

Elengedhetetlenül szükséges, hogy ezekben az őszi napokban minden mezőgazdasági termelőszövetkezetből szállitsák be az államnak a szerződéses terményeket. Egy percre sem szabad elfeledni hogy A SZERZŐDÉS MINDENKIT KÖTELEZ.

AZ OKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM KÖZLI

A látogatás nélküli általános oktatás jobb megszervezése és lebonyolitása céljából az 1969—1970-es tanévben a vizsgaszessziókat (minden osztály számára) január 3 és 15 között (I. szesszió) és április 6 és 19 között (II. szesszió) tartják.

Az első szesszióban a tanulók tetszés szerint jelentkezhetnek az oktatási tervben szereplő tantárgyak legfeljebb fele plusz egyből a második szesszióban pedig azokból, amelyekből az első szesszióban nem vizsgáztak, illetve nem nyertek el a továbbjutáshoz szükséges átlagot.

Ha valaki az első szesszióban egyáltalán nem vizsgázott, összes vizsgáit leteheti a másodikban.

Minden egyes tantárgyból a vizsga teljes (irásbeli és szóbeli) és felöleli az illető osztály egész tananyagát.

Ha az V—VIII osztályos tanulók közül (látogatas nélküli oktatás) valaki két osztályt kiván elvégezni egy iskolai évben, az egyik összes tantárgyaiból az első szesszióban, a másik összes tantárgyaiból (ha az előző vizsgákat letette) a második szesszióban vizsgázik. A javitóvizsgára utasitott tanulók illetve az egy-két tantárgyból nem jelentkezett tanulók a javitó vizsgát és az elmaradt vizsgát a második szesszió első három napján tehetik le.

A tanitóképző és óvónőképző pedagógiai intézetekben a látogatás nélküli oktatás vizsgáit első és másodéven egyaránt egy szesszióban, április 6 és 19 között kell maradéktalanul letenni.

Kosárlabda

ARADI SPORTISKOLA — HUNYADI LICEUM 54:46 (30:20). A gyenge szinvonalu mérkőzésen az aradi fiuk csak ritkán mutattak képességeikhez méltó játékot. Ez a teljesitmény is elegendő volt azonban ahhoz, hogy biztos nyolc pontos győzelemmel vonuljanak le a pályáról.

A legtöbb pontot Voicu (18), Caracioni (14), illetve Pop (20) szerezték.

Ivan és Caraman (Temesvár) játékvezetők gyengén vezették a mérkőzést.

ARADI SPORTISKOLA — NAGYVARADI 4. SZÁMU LICEUM 35:72 (20:26). A lényegesen jobb játékerőt képviselő vendéglányok már az első félidőben bebiztositották győzelmüket. Az aradi csapat sok hibát követett el és játéka nagyon meggyőződés nélküli volt. A mérkőzést Morun és Blaj (Temesvár) vezette.

A fazekasvarsándi müvelődési otthon.

ÉRT ON A FUTBALLHOZ ?

— Végeredmény — félidő verseny —

A X. forduló legeredményesebb tippelői közül Farkas Ferenc, (Nagyvarjas) sorshuzás alapján könyvjutalomban részesül. A legtöbb pontot elért versenyzők:

1. BUZSIK ISTVÁN (Arad), LANTOS ALBERT (Ujzimánd) és FARKAS FERENC (Nagyvarjas) 25—25 ponttal.

2. Juhász László (Arad), Zsámbók András (Galsa), Müller István (Arad), Gali Lajos (Kisjenő), Gáll Mihály (Arad) és Dokopil István (Pankota) 20—20 ponttal.

3. Bumba Péter (Pécska) 15 ponttal.

A forduló helyes megfejtése:

UTA — Petrolul	**végeredmény**	**1:1 — 10 pont**
	félidő	**1:0 — 5 pont**
Vagonul — Gáz metán	**Végeredmény**	**1:0 — 10 pont**
	félidő	**0:0 — 5 pont**
Nagyv. Olimpia—CFR	**végeredmény**	**3:1 — 10 pont**
	félidő	**3:0 — 5 pont**

Az összesitett verseny élmezőnye:

1. FARKAS FERENC (Nagyvarjas) 230 ponttal.

2. ZSÁMBÓK ANDRÁS (Galsa) és GALI LAJOS (Kisjenő) 220—220 ponttal.

3. BUZSIK ISTVÁN (Arad) 215 ponttal.

4. JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad) 205 ponttal.

5. LANTOS ALBERT (Ujzimánd) 195 ponttal.

Vegyen részt Ön is az Ért Ön a futballhoz? tippversenyben. A forduló nyertesei között minden héten könyvet sorsolunk ki. Az összesitett verseny első hat helyezettjét pénzjutalomban részesiti a szerkesztőség.

A következő forduló szelvénye:

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

Végeredmény — félidő verseny (XI.)

Craiovai Universitatea—UTA	**végeredmény**	. . . . .
	félidő	. . . . .
Aradi CFR—Kudzsiri Metalurgistul	**végeredmény**	. . . . .
	félidő	. . . . .
Nagyb. Minerul—Vagonul	**végeredmény**	. . . . .
	félidő	. . . . .

A versenyző neve: . . . . . .

Pontos lakcime: . . . . . .

Beküldési határidő: szombat, október 25.

Tájékoztató

Takarékossági hét

Október 25—31 között országszerte megtartják a takarékossági hetet, melyre megyénkben is körültekintően felkészültek. Ezen esemény kapcsán az ujdonságok sem hiányoznak. Bita Vladimir, a CEC Arad megyei igazgatóságának főinspektora érdeklődésünkre ismertette a takarékossági hét ujdonságait.

— Hadd kezdjem azzal, hogy bővitjük a takarékbetétkönyvek skáláját. Uj kamatos, nyereményes, ugynevezett TURISTA-TAKARÉKKÖNYVET hozunk forgalomba, amely minden negyedévi huzáson részt vehet abban az esetben, ha három hónapon keresztül megszakitás nélkül minimum 3000 lej összeg szerepel tulajdonosa nevén. A turista betétkönyvvel rendelkezők előnyt élveznek az ONT-kirándulások szervezésénél. Ha a nyertesek külföldi kiránduláson akarnak részt venni, 3000 lejt beváltanak számukra az igényelt pénznemre. Más betétkönyveknél is igyekszünk javitásokat eszközölni, igy például azok a lakásépitési takarékkönyv-tulajdonosok, akik valamelyik negyedévi huzáson nyertek, nem készpénzt, hanem lakást kapnak vagy segitséget a lakásépitéshez (abban a helységben, ahol a tulajdonos kéri.) A IV. évnegyed folyamán bevezetjük a megszabott összegü takarékkönyvek használatát. Ezt tulajdonosaik különféle vásárlásoknál használhatják, másszóval készpénz helyett CEC-kel fizetnek.

Még ebben a hónapban CEC-kirendeltséget nyitunk Menyházán.

Uj kereskedelmi egység

Uj kereskedelmi egységet létesitett a HKSZ Aradon. Ez annál is inkább örvendetes, mert az üzlet Buzsákban (Tiberiu utca 5 szám) nyilt meg, ahol eléggé hézagos volt a kereskedelmi hálózat. Az uj boltban egyébként iskolai felszerelések, általában a papirkereskedésben található áruk, továbbá ujságok, kozmetikai cikkek és dohányáruk kerülnek eladásra.

Vendégművészek Aradon

Két neves külföldi müvész lép fel nemsokára Aradon.

Október 24-én, pénteken, este nyolc órakor kezdődik a Kulturpalotában az a Remus Georgescu vezényelte szimfonikus koncert, amelynek keretében a lengyel Taddeus Zmudzinski szólistát hallgathatja meg az itteni zeneszerető közönség, Prokofjev Klasszikus szimfóniájának előadásában.

A másik, Aradon vendégszereplő müvész: Zinovij Babij tenorista, a nép müvésze, aki a Szovjetunióból látogat el hozzánk. Giuseppe Verdi négyfelvonásos operájában, az Aidában lép majd fel, az aradi Állami Szinház szinpadán. Az Aca de Barbu rendezésében és Cornelia Voina vezénylésével sorrakerülő előadás november harmadikán, este fél nyolc órakor kezdődik.

Televizió

11.45 A Szojuz 6, a Szojuz 7 és a Szojuz 8 ürhajósainak megérkezése Moszkvába. Egyenes adás.
18.00 Hirek.
18.05 Lanterna Magica.
18.25 Kortárs költők antológiája.
18.40 Hirdetések.
18.45 Román népi hangszerek.
19.30 Labdarugás — Közvetités a Szovjetunió — Észak-Irország VB selejtező mérkőzés második félidejéről.
20.15 Filmmuzeum: Ruy Blas.
21.15 Reflektor.
22.15 Folklórmüsor.
22.25 Hiradó.
22.40 Elektronikus hangszerek.

Müzeum

Az Aradi Müzeum megtekinthető naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva.

A Muzeum alábbi osztályai vannak nyitva:

— Román népmüvészeti kiállitás;
— Régészeti kiállitás;
— Képzőmüvészeti tárlat;
— Az 1848—49-es forradalmi muzeum

AZ ARADI GYÓGYSZERTÁRAK NYITVATARTÁSI RENDJE ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: A Köztársaság utja 80 szám alatt található 72-es számu egység — éjjel-nappal nyitva.

7—21 ÓRÁIG: az Avram Iancu téri (71-es), a Hegyaljai Villamosállomás melletti (74-es), a Köztársaság utja 96 számon található orvosmüszerészi, az UTA-gyár melletti (76-os), az ujaradi (77-es), a nagyállomási (13-as) egység, valamint az Avram Iancu téren található 3-as számu drogéria.

Az aradi nagyáruházban (Köztársaság utja) figyelmes, előzékeny kiszolgálásban részesül a vevő, s szinte köztudott, hogy kitünő szimpla vagy dupla feketekávét mérnek itt, csak éppen a presszó előtt keletkező sort kellene — a kiszolgálás szervezésében hozott változtatással — felszámolni. Kevesebben tudják viszont azt, hogy ebben az üzletben minden tizezredik vevő száz lej értékü ajándékot kap. Hogy jelenleg a hányadik vevőt szolgálták ki az áruházban, azt persze nem árulhatjuk el, de „próba — szerencse"!

Szinház

CSÜTÖRTÖKÖN, október 23-án este fél 8 órakor: VITEAZUL (G bérlet).

SZOMBATON, október 25-én este fél 8 órakor: VITEAZUL (H bérlet).

VASÁRNAP, október 26-án délután fél 4 órakor: ŢARA FERICIRII (bérletszünet), este fél 8 órakor: VITEAZUL (I bérlet).

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, október 22-én általában szép idő, derült égbolttal. Gyenge, majd mérséklődő déli szél. A hőmérséklet változékony. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—7 (helyenként alacsonyabb), a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 17 és 22 fok között váltakozik. Reggel helyi ködképződés, a völgyekben dér.

Várható időjárás október 23-án és 24-én: változóra forduló idő. Napközben felhőátvonulások, valószinüleg eső nélkül. A hőmérséklet alig változik.

Rádió

Szerda, október 22.

BUKAREST I.

5.—9.30 Reggeli szórakoztató zene, hirek. 10.30 Kedvenc melódiák. 11.05 Operettrészletek. 12.30 Népi muzsika. 13.10 Kis zenés magazin. 14.10 Rádióiskola. 14.30 Rika Zarai énekel. 15.30 Beethoven szerzeménvek. 16.20 Petre Magdin zenekara játszik. 17.05 Ifjusági adás. 18.30 Kivánsághangverseny. 20.10 Népi muzsika. 20.20 Tiz közkedvelt melódia. 21.20 Slágerparádé. 22.20 Sport. 23. Esti hangverseny. 0.03—5. Szórakoztató zene.

BUKAREST II.

6.—8.10 Szórakoztató zene, hirek. 8.10 Pioniradás. 9.30 Kórusművek. 9.45 Operarészletek. 10.55 Népi muzsika. 11.50 Néhány perc a Rolling Stones zenekarral. 12.45 Déli hangverseny. 14.03 Könnyüzene. 15. Tudományos adás. 16.20 Operettrészletek 17. Sztárparádé. 18. Zenés varieté. 20. Könnyüzene. 21.10 Rádiószinház. 22.27 Illa Cazacu énekel. 23.05—1. Szimfonikus zene.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVŰ ADÁSA

Reggel: 7.30—7.45-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon, valamint délután 16—16.15-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon és este 18.45—19-ig a 261 és a 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

Filmek

MURESUL: Fehér farkasok (10, 12, 14, 16, 18, 20).

STUDIO: Viridiana (11, 15). Fehér farkasok (17, 19, 21).

IFJUSÁGI: Preludium (11, 16, 18, 20).

VICTORIA: A sólyom nyomában (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Csavargók napja (15, 17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Jó napot, grófnő (17, 19).

CFR (Grădiste): Komédiások (16, 19).

MIKELAKA: Két jegy a matinéra (19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA:

LIPPA: Tábornokok éjszakája.

RÁDNA: A sólyom nyomában.

BOROSJENŐ: Robbantsátok fel a bankot.

KISJENŐ: A fekete herceg.

NAGYLAK: Don Gabriel.

KÜRTÖS: A megszelidithetetlen Angelika.

SEBES: A megszelidithetetlen Angelika.

PANKOTA: Erős lelkek.

PÉCSKA: Tábornokok éjszakája.

SZENTANNA: A vásott kamasz.

VILÁGOS: Tarzán, a dzsungel embere.

VINGA: Csodálatos idők Spessartban.

KÖRÖSBÖKÉNY: Szerelem zéró fokon.

a Vörös Lobogó melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 53 —

Jobban is dolgozhatnak a mezőgazdaságban tevékenykedő nők

A szocialista épités éveiben elért nagy győzelmekben, a Románia gazdasági, társadalmi és politikai életében végbement forradalmi átalakulásokban a nők szorgalmas munkája és lelkesedése, tehetsége és szocializmus iránti hüsége is tükröződik. Országunk asszonyai nagy megelégedéssel és örömmel fogadták azt a meleg értékelést, amelyet az RKP X. kongresszusán elhangzott jelentés foglalt magában munkájukról, arról a fontos szerepről, amelyet társadalmunkban betöltenek. **„Az ország lakosságának több, mint a felét kitevő nők számottevő erőt képviselnek a szocializmus épitésében, nagy mértékben járulnak hozzá az anyagi termeléshez és a szellemi alkotó munkához, az ifju nemzedék képzéséhez és neveléséhez, korunk haladásához".** (Jelentés az RKP X. kongresszusán).

A falvak asszonyai — teljes mértékben bekapcsolódva népünk alkotó lendületébe —, a szocialista mezőgazdaság fejlődésének aktiv tényezőivé váltak. Azokhoz a sikerekhez, melyeket megvénk mezőgazdasági termelőszövetkezetei a növényi és állati termékek termelése terén elértek, mind az elmult esztendőkben, mind tavaly, a mezőgazdaság különböző ágaiban tevékenykedő asszonyok is jelentősen hozzájárultak.

A városi és falusi nőbizottságok, a pártszervezetek támogatásával és segitségével, tevékenységük középpontjába — az RKP X. kongresszusa dokumentumainak, a Központi Bizottság plenárisai határozatainak szellemében — olyan feladatokat szabtak meg, mint a termelőszövetkezetekben dolgozó asszonyok munkára mozgositása, a közvagyon állandó fejlesztése, az agro-zootechnikai ismeretek emelése, az asszonyok politikai és általános müveltségének emelése, a munkakörülmények javitása, az óvodák, napközi otthonok tevékenységének állandó javitása. E célok érdekében tapasztalatcseréket szerveztek olyan témákkal, mint: a melegágyakban és

— 54 —

szolárokban termesztett zöldség, a baromfitenyésztés, az idényóvodák jó működése stb. Ilyen tapasztalatcserékre Kürtösön, Mácsán, Szentannán, Nagylakon, Pécskán, Lippán stb. került sor.

Annak érdekében, hogy az asszonyokat bevonják a társadalmi tevékenységbe, a községi nőbizottságok nagy része együttműködött a kulturotthonok igazgatóival és széleskörü kulturális nevelő munkát fejtett ki. Előadásokat, tanácskozásokat, szimpozionokat, kerekasztal-megbeszéléseket szerveztek, politikai, állampolgári nevelés etikai témakörökkel, s ezzel hozzájárultak a szocialista öntudat emeléséhez, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek erősitéséhez.

Az agrotechnikai tanfolyamokon igen sok termelőszövetkezetben dolgozó asszony vett részt. Mácsán például, ahol nagy jelentőséget tulajdonitottak a nők szakmai fejlődésének, szinte minden dolgozó asszony lelkesen vesz részt a munkában, betartja az agrotechnikai szabályokat. Ezzel magyarázható, hogy megnövekedett a paradicsom hektáronkénti hozama. Mig 1965-ben 12 000—13 000 kilogrammot értek el, ebben az esztendőben már 22 000—24 000 kilót. A kukorica hektáronkénti hozama az 1966-os 3000 kilogrammról, 1968-ban 4500 kilogrammra emelkedett, ebben az évben pedig 3256 kilogramm hektáronkénti buzatermést értek el a tervszerüsitett 2760 kilogramm helyett. Ugyancsak szép eredményeket értek el a buzatermelés terén a pécskai Avintul mtsz-ben, a kukoricatermelésben a nagylaki Victoria és Mureşul termelőszövetkezetekben, Nagyperegen és másutt.

A politikai-nevelő akciók eredményeként a nők nagy része rendszeresen részt vesz a munkában, sok munkaegységet ért el. A mezőgazdasági munkában részt vett 102 068 termelőszövetkezeti tag közül 51 623 nő, tehát 50,5 százalék. Nem egy mtsz-ben az asszonyok munkában való részvételének aránya még jobb. Muszkán például a munkában résztvevők 85 százaléka, Galsán 80 százaléka, a nagylaki Victoria termelőszövetkezetben 68 százaléka nő. Ugyanez a helyzet a kovaszinci, cserméi magyarádi, szentannai, szentmártoni, kuvini, horiai és más mtsz-ekben. Nagyszámu nő 300—600 munkaegységet ért el. Ezek közül kiünik Poarta Ana, Poloni Victoria, Horváth Rozália (pécskai Avintul mtsz), Ghenghiu Maria, Andreia Ana, Gombor Julianna Nagylakról, Mihai Florica, Brădeanu Ana (Gurba), Cristea Maria, Bodea

— 55 —

Maria, Borlea Silvia, Maurer Margareta (Világos), Mocuţa Florica, Don Sida (kürtösi Augusztus 23 mtsz) és sok más nő Sikuláról, Traianról, Csermőről, Somoşcheről, Apátiból, stb.

Ugyanakkor el kell ismerni, hogy az mtsz-ekben dolgozó nők egy része még kis mértékben vesz részt a munkában, kevés munkaegységet ér el. Ezek közé természetesen nem számitjuk azokat az asszonyokat, akiknek kisgyermekük van, betegek, az idős nőket és a csökkentett munkaképességüeket. A munkában kis mértékben résztvevő termelőszövetkezeti tagok között olyan asszonyokat is találunk, akiknek a férje alkalmazott és azért nem akarnak az mtsz munkájában részt venni. Egyes falvakban, községi központokban előfordul, hogy a fiatal lányok, miután elvégzik az általános iskolát, a városba mennek dolgozni, más fiatal lányok pedig, akik otthon maradnak, nem vesznek részt a mezőgazdasági munkában, megelégszenek azzal, hogy a szülők jövedelméből éljenek. Az asszonyok munkában való gyenge részvétele részben megmagyarázza hogy miért fejlődik gyengén egy-egy mtsz megyénkben. Mivel magyarázható például, hogy a székesuti asszonyok nem tesznek erőfeszitéseket a kukoricatörés meggyorsitásáért? A sofronyai, kisperegi, szemlaki Március 8, zimándi, szőlősi, sikulai, ternovai, bátai, kápolnási, lippai nőbizottságok miért nem mozgositják az asszonyokat a kukoricatörés megfelelő időben való elvégzésére?

A szorgos, felelősségtudó asszonyoknak állást kell foglalniok a hanyagság, nemtörődömség, a még meglévő hiányosságok ellen. Fokozott figyelmet kell forditani a politikai és állampolgári nevelő munkára, melynek célja az asszonyok szocialista öntudatának kialakitása és fejlesztése, a munka iránti egészséges magatartás, a közvagyon védelmével és fejlesztésével kapcsolatos felelősségtudat kialakitása.

Intenziv, sokoldalu nevelő tevékenységük révén a nőbizottságoknak, a pártszervezetek támogatásával és irányitásával, hozzá kell járulniok ahhoz, hogy a falusi dolgozó asszonyok lelkébe — nemzetiségre való különbség nélkül — elültessék a haza, a kommunisták dicsőséges pártja iránti szeretetet és odaadást. Meg kell ismertetni velük országunk gazdagságát és szépségét, azokat az eredményeket, amelyeket népünk a szocialista épitésben elért, fel kell tárni előttük Románia nagyszerü fejlődési távlatait.

— 56 —

Különös gondot kell forditani a falusi asszonyok rendszeres politikai tájékoztatásának megszervezésére. A tájékoztatók pártunk és államunk bel- és külpolitikájának legidőszerübb kérdéseivel foglalkozzanak, öleljék fel más országok asszonyainak munkájával, harcával és életével kapcsolatos problémákat.

A szakmai képzés vonalán a parasztasszonyokat nagyobb mértékben kell bevonni az agro-zootechnikai oktatás különböző formáiba, a közkedvelt Aki tud — nyer versenyekbe. Rendezzenek tapasztalatcseréket, találkozókat számukra a mezőgazdasági munkák élenjáróival.

A városi és községi KISZ-szervezetekkel együttműködve a nőbizottságok rendezzenek közös akciókat az állampolgári és hazafias neveléssel kapcsolatban, arra törekedve, hogy a fiatal lányokat bevonják a termelőszövetkezetek munkájába.

A községi pártbizottságoknak és pártszervezeteknek nagyobb segitséget kell nyujtaniok az mtsz-ek nőbizottságainak a munka megszervezésében, a munkatervekbe foglalt célkitüzések megvalósitásában. Irányitsák és ellenőrizzék igényesebben a nőbizottságok munkáját.

Lehet, hogy a feladatok néha nehéznek tünnek. De mi, nők tudjuk, hogy a világon semmit sem lehet felépiteni erőfeszités nélkül, semmilyen öröm sem születik fáradozás nélkül. Pártvezetőségünk harca ragyogó példát képez arra, hogyan kell megküzdeni a nehézségekkel, az akadályokkal, annak érdekében, hogy gyökeres változást hozzunk létre, megőrizve a legfőbb értékeket a lét és a tudat minden sikján. Semmi sem tul nehéz vagy tul sok nekünk, asszonyoknak, ha arra gondolunk, hogy mit kaptunk ezekben az esztendőkben: biztositották számunkra az emberi méltóságot, megnőtt a bizalmunk önmagunkban, ami uj erőt adott nekünk. A nők nagyraértékelése eltörölte bennünk a mult megaláztatásának árnyait. Mi és gyermekeink megkaptuk a tanuláshoz való jogot, azt a lehetőséget, hogy dolgozzunk; támogatják és gondozzák az anyaságot, biztositják a ma és a holnap gondtalanságát. Válaszoljunk tettekkel arra a megbecsülésre, amelynek ma örvendünk, gyümölcsöző lelkes munkánkkal adjuk tanujelét annak: tisztában vagyunk vele hogy minden erőfeszitésünk a szocialista falu, egész hazánk előrehaladását szolgálja.

IOVANESCU MARIA,
az Arad megyei Nőbizottság elnöke

Mit csinálsz 8 óra után? (II.)

Könyvek vallomása

Lehet, kissé furcsán hangzik a cim, mégis tartalmaz némi igazságot: Nemcsak emberek vallhatnak könyvekről, de könyvek is emberekről. „Mondd meg, ki a barátod, s megmondom ki vagy", szól az ismert közmondás, melyet ma már igy is használhatnánk: milyen könyvet olvasol, s megmondom ki vagy.

S ha valaki semmilyen könyvet sem olvas?

Ez is sokatmondó tény. A tudományos-technikai forradalom korszakában, amikor az emberi ismeretek hihetetlen gyorsasággal gyarapodnak, a könyv olyan szükségletté vált, amely nélkül az ember nem állhatja meg helyét a társadalomban.

A negyven kitöltött kérdőiv közül hármat teljes egészében közzé teszünk, hogy konkrét képet nyujthassunk azokról a határokról, melyek között a kapott válaszok mozognak.

Kérdések	Válaszok 1.	Válaszok 2.	Válaszok 3.
1. Van-e elég szabadidőd	nem nagyon	igen	nem mindig
2. Hány könyved van	egy se	öt	több mint 300
3. Mikor vásároltál könyvet	nem vásárolok	néha	fizetéskor
4. Van időd olvasásra	nem olvasok	igen	éjszaka is olvasok
5. Melyik három film tetszett ebben az évben	A tigris	szerelmes filmek	My Fair Lady, Angelika, cowboy filmek
6. Jársz-e esti liceumba	nem	nem	félbeszakitottam
7. Életkor	18 év	19 év	19 év

Kérdőivünk 2., 3., 4. kérdése könyvekkel kapcsolatos, a hatodik az esti liceummal s nyilvánvaló összefüggésben van az előbbiekkel. Az olvasottság nagyobb igényességet, megalapozottabb esztétikai értékitéletet tételez fel, amit kedvezően befolyásol a továbbtanulás.

Az első és második kérdőiv **válaszai a teljes szellemi igénytelenség példái. Érdemes elgondolkozni azon, hogy mivel töltik szabadidejüket azok a 18—19 éves fiatalok, akik elég szabadidővel rendelkeznek, de könyvet nemcsak hogy nem vásárolnak, de egyetlen olvasott könyv cimét sem tudják megemliteni s nem foglalkoztatja őket a továbbtanulás gondolata sem. Vajon nem ezek a fiatalok azok, akik szabad délelőttjeiket vagy délutánjaikat cukrászdában, kávéházakban, bárakban, az utcán töltik?** Miről beszélgethetnek egymással ezek a fiatalok? Félreértés ne essék: semmi kifogásunk egy-egy kávé melletti beszélgetés ellen. Cukrászdában viszont gyakran voltunk fültanui üres, semmitmondó fecsegésnek, haszontalanul eltöltött óráknak.

Nézzünk néhány más könyvvel kapcsolatos választ is:

— **Nagyon kevés időm van olvasásra, mégis olvasok, mert nagyon szeretem a könyvet** (19 éves lány, esti liceumba jár).

— **Mintegy 250 könyvem van, szeptemberben vettem az utolsó könyvet** (25 éves fiatalember).

— **Nincs elég szabadidőm, mert esti liceumba járok.**

— **Nincs sok könyvem, de sokat olvasok, főleg verseket** (21 éves lány, szinésznő szeretne lenni).

— **Kb. ötven könyvem van, Kevés idő jut olvasásra, főleg este olvasok. Navétázok.** (19 éves).

— **Az utolsó három olvasott könyv: A fekete rózsa, A gyilkos egyedül jön, A fekete koszoru.**

— **Kevés időm jut olvasásra — Móricz, Gárdonyi könyveket olvastam legutóbb** (23 éves fiu, mesternek készül).

— **Száz könyvem van. Legutóbb a következőket olvastam: A halál magnószalagon jön, Zsarolás** (26 éves fiatalember).

A válaszok szélsőségesek. Van, aki egyáltalán nem olvas, de olyan is akad, aki éjszakákat is rááldoz egy-egy jó könyvre. Persze nem mindegy, milyen könyvet olvasunk. A felsorolt könyvcimek között nagyon sok az olyan kaland- és detektivregény, amelynek kevés köze van az igazi irodalomhoz. A megkérdezettek között egyetlen olyan fiatalt sem találtunk, aki szakkönyvet olvas (legalábbis senki sem emlitette), ami a **gyenge szakmai érdeklődésre** derit fényt. S ez annál inkább meggondolkoztató, mivel többen is kijelentették, hogy előre szeretnének haladni szakmájukban.

További következtetések helyett: **jó lenne, ha a KISZ-szervezet, az üzemek vezetőségei, a müvelődési intézmények, az ifjusági klubok felfigyelnének ezekre a kérdésekre.**

Sport, séta

A sport és a séta szinte egyforma szavazatot kapott. Tizenhármat, illetve tizenkettőt. Mintha kicsi lenne a sport iránti érdeklődés. Főleg arra gondolunk, hogy a megkérdezettek döntő többsége alig haladta tul a nagykoruság határát, s a sport főként a fiatalok elfoglaltsága. **Viszonylag még mindig nagy a „papirsportolók" száma, az olyan fiataloké, akik csak érdeklődnek a sportesemények iránt, mint szurkolók, mint olvasók, de ők maguk semmilyen sportágat nem üznek.** S nem szükséges ma már bizonygatni, hogy a fiataloknak, általában a XX. század embereinek, mennyire szükségük van sportra, mozgásra, levegőre.

Emlitettük, hogy a sétára és a sportra majdnem egyformán szavaztak. Kell-e séta a fiataloknak? Igazuk van-e azoknak, akik elitélik a sétáló fiatalokat? Neves pszichológusok, szociológusok véleménye szerint a modern életritmus, a nagyvárosi életforma, megnöveli az ember számára a természet értékét. Az idegileg és szellemileg fokozottabb mértékben igénybevett embernek, hogy ujra termelje önmagát, aktiv pihenési formákat kell találnia. A jövőben minden bizonnyal növekedni fog a sport, a turisztika szerepe. Kétségtelen, hogy a kikapcsolódás egyik formája a séta. Tegyük mindjárt hozzá, hogy a sétát másképp is el lehet képzelni, mint a végtelen korzózásokat.

Az arányokról van szó.

Van-e elég szabadidőd?

Ime a feleletek:

— 16 válasz: igen
— 16 válasz: nem
— 8: ingadozó

Érdekes megemliteni, hogy **az olyan fiatalok, akik szabadidőhiányra panaszkodnak, azok, akik vállalják a továbbtanulást,** annak minden nehézségével, ők azok, akik többet olvasnak, müvelődnek. Ugyanakkor olyan válasszal is találkoztunk, amely szerint az illető fiatalnak nincs szabadideje, de moziba sem jár, könyvet nem olvas, nem sportol stb. Tehát nagyon kérdéses, mivel töltheti szabadidejét.

Kérdőivünkön egy megjegyzés rovat is szerepel. Ime néhány a javaslatok közül:

— **Kérem, látogassák meg a klubokat, ahova a fiatalok járnak táncolni. A fiuk szemtelenek, durvák. Nagyobb ellenőrzésre lenne szükség.**

— **Nincsenek meg a feltételeink, hogy esti liceumba iratkozzunk. Kérjük, teremtsék meg ezeket.** (19 éves lány).

— **Szervezzünk kirándulásokat külföldre.** (18 éves).

— **Kérem, ellenőrizzék a fiatalok öltözködését.** (29 éves fiatalember).

— **Nagyobb támogatást kérünk a KISZ-től a turisztikával kapcsolatosan.**

Néhány konkrét javaslat a KISZ számára! Érdemes felfigyelni rájuk.

★

Felmérésünkön, mint bevezetőnkben is emlitettük, aránylag kevés fiatal vett részt. Célunk nem lehetett az, hogy teljes képet alkossunk a fiatalok szabadidejének felhasználásáról, hanem csupán annyi, hogy felvessünk néhány problémát.

ember és közösség

Dolgozó fiatalok

Felnőttes jónapot

Hány fordulópont van az ember életében?

A munkábalépés minden bizonnyal az egyik legfontosabb.

Mennyi minden sürüsödik az első munkanapba, az első fizetésbe! Hosszu iskolai évek, tervezgetések, álmok, talán szülők szertefoszlott álmai is, az életcél első konkrét megvalósulása.

Mindnyájan ugy éreztük, amikor először huztuk fel a csörgőórát, fontoskodva, hogy mindenki lássa: holnap munkába megyünk: amikor először lépkedtünk ugy az utcán, hogy nem éreztük kevesebbnek magunkat; amikor először léptünk be a gyár, iskola vagy hivatal kapuján és szánkban először volt felnőttes a „jónapot"; amikor megszámoltuk első fizetésünket és régi szokás szerint ajándékot vásároltunk hozzátartozóinknak; amikor először éreztük, hogy nem vagyunk eltartottak.

— Te mit érzel, Dimb Cornelia?

Csak gondolatban tesszük fel a kérdést a hat gépet vigyázó munkáslánynak, feltették neki már a zakatoló gépek, az olajszagu osztálytermeknél huszszor nagyobb munkacsarnok, a kékköpenyes munkásasszonyok tekintetei és ő válaszolt is:

— Tetszik a munkám.

— Mióta dolgozol?

(Ismerjük ezt a kislányt, még az iskola padjaiból).

— Ma egy hónapja léptem munkába, azon a napon, amikor fiatalabb barátnőimnek az iskola kezdődik.

— Hogy volt? Milyen volt?

— Nem először jöttem a gyárba, de ez mégis más volt.

— És otthon?

— Ott is. Éreztem: anyám másképp néz rám.

— Valami megváltozott...

— Igen. Iskolásbarátnőim jöttek és kérdeztek.

— Te feleltél.

— Igen. Örültem, hogy figyelnek rám.

— Hogy lettél munkásnő?

— Anyám nem akarta. Liceumi felvételire küldött. Jól tanultam, sikerült volna. Otthagytam az irásbeli után, hogy szakmát tanuljak.

— Mit szólt édesanyád?

— Összeszidott. Néha most is felemlegeti.

— Milyen tervei voltak veled?

— Orvosi asszisztensnőt akart csinálni belőlem. Azt akarta, hogy tovább tanuljak.

— És nem tanulsz?

— De igen, a mesterséget. Jövőre jöhet az esti liceum.

— Mérnöknek készülsz?

Dimb Cornelia még nem töltötte be a 18. életévét.

Egy hónapja lépett munkába, két hete dolgozik önállóan, holnap kapja meg első fizetését.

— Talán. De talán jogásznak.

Édesanyja csak négy elemit végezhetett...

Dolgozni szépen...

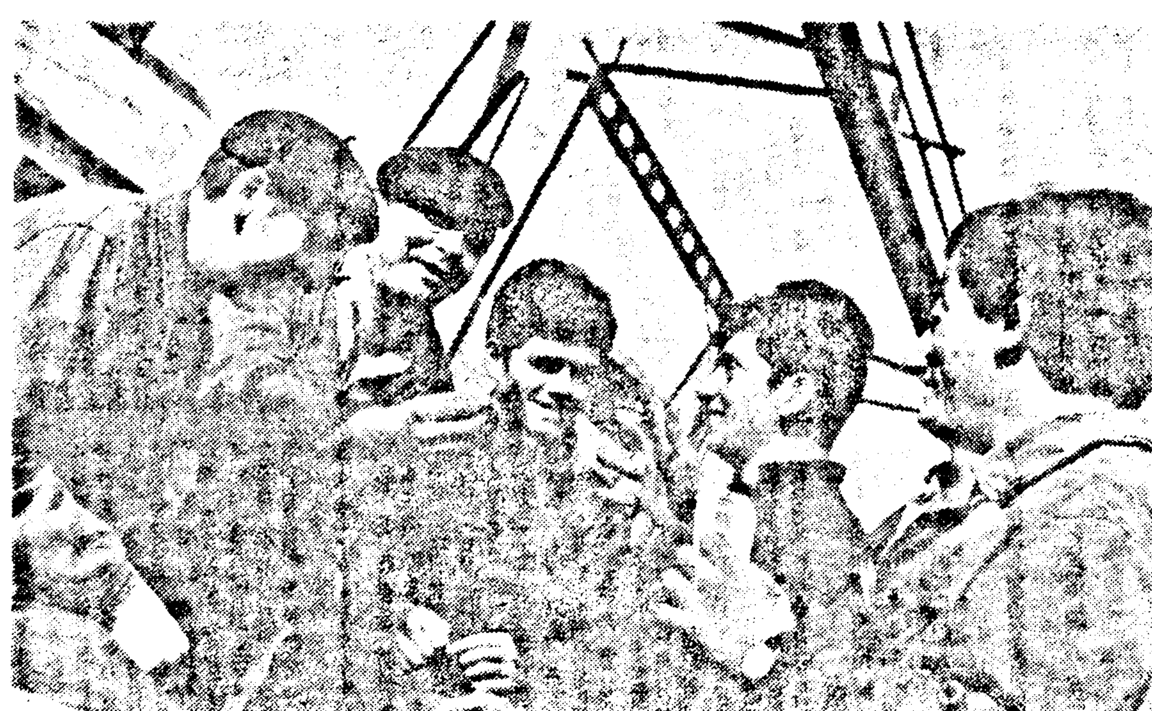

UZSONNASZÜNET...

Szövőnők futballcipőben

● Tét: egy tábla csoki ● Honnan tudja, hogy balhátvédet játszik? ● Látunk-e majd női futballmérkőzést?

Öt perccel a mérkőzés után.

Öltöző. A riporter nem mer bemenni. Lányok játszottak s ilyenkor még öltözködnek. Ugyebár, mégsem illik... De mi lesz a nyilatkozatokkal? Pedig ugy szokás a meccskrónikákban, az olvasók is várják, mit mondanak az edzők, a csapatkapitányok, a játékosok.

De tul előre lapoztunk a kalendáriumban, hivatalos női futballmérkőzés még nem volt Aradon. Azt sem tudjuk még biztosan, hogy lesz-e.

— Vagy biztos?

Timiș Nița szemmel láthatólag örül, hogy róluk is irunk már egyszer, tréfás-komolyan rávágja:

— Lesz!

Aztán valamivel halkabban:

— Ha lesz... Tavaszszal már azt hittük — fogózzanak meg jól —, hogy a nagycsapat első őszi bajnoki mérkőzése előtt mi, lányok, fogunk játszani. Na, nem az UTA-val, találtunk volna mi magunknak női csapatot is.

Szövőlányok futballcipőben! Női futball Aradon?

Komoly a dolog? Vagy inkább mosolyogjunk?

A lányok fiatalok, jókedvüek, játszani szeretnének, miután kijöttek a gyárból, hogy elfelejtsék a szövőszékek zakatolását, hogy friss levegőt szivjanak, együtt szórakozzanak a játékon is, ugyanugy, ahogy itt, a December 30 gyár előtti parkban. Kacagva mesélik rövid futballpályafutásuk történetét.

— Hogy jutott eszetekbe, lányok, éppen a foci?

— Az ujságokból. Olvastuk egyszer, hogy a Bukaresti Dinamo női kézilabda csapata futballmeccset játszott egy másik kézilabda csapattal. Ha ők tudnak, miért ne tudnánk mi is? Mentünk a KISZ-hez. Segitettek, megalakultunk. Hivatalos igazolványunk is van — mutatják büszkén a lányok. — Járni kezdtünk tréningekre, Dan és Farmati edzők foglalkoztak velünk. Kint volt egy edzésen a párttitkár elvtárs is. Gratulált. Kaptunk felszerelést, trikókat, teniszcipőt, mert a szöges bakancs mégis nehéz lenne és — nagyon megrugdoshatnánk egymást.

— Mérkőzések?

— Legnagyobb meccsünk az UTA törpecsapatával volt az Indagrara pályán. 5:0-ra győztünk — dicsekszik Földi Julia, a csapatkapitány. A balhátvéd, Ferestean Victoria közbeszól:

— Mondjuk el ugy, ahogy volt. A srácokat nem engedték szaladni. Aki elindult, azt lefütyülte a biró. Igy győztük le a gyerekeket, mi, hires női futballisták.

— Máskor nem is játszottunk igazi pályán, csak a 16-oson belül, kiskapura. Vigyázni kell a vonalainkra.

— Nem is volt két csapatra való lány. Egyszer a kézilabda csapattal akartunk játszani, de azok egy-egy nagy tábla csokoládét követeltek a vesztes csapattól. Hát mi az? Mi profik vagyunk? Nem álltunk le velük.

— Honnan tudtad, hogy balhátvédet játszol?

— Igy mondta az edző, hogy az vagyok. De leginkább, mint a rögbynél, csak egymás hegyén-hátán...

Na, ne firtassuk a dolgokat. Tisztázzunk még valamit.

— Nőknek való a foci?

— Nem nagyon.

— Annak való, aki szereti.

— Mit szóltak a munkatársak?

— A férfiak nevettek, a nők közül sokan szidtak. De minket nem nagyon érdekelt. Kiállnánk közönség elé is.

— Ha lenne most is edzőnk. A KISZ-gyülésen kértük, törődjenek többet velünk. Megigérték.

— Sok sikert, lányok! Az első meccsen mi is ott leszünk!

Szemle

Miniszterek az ifjúságról

Igaz-e, hogy a mai fiatalokban nincs annyi lelkesedés, mint az előttük járókban?

Nem fogja-e gátolni az automatizálás a személyiség kibontakozását?

Összeegyeztethető-e a fegyelem a kezdeményező készséggel?

Izgalmas, mai kérdések, ugy is mondhatnánk, izgalmas politikai kérdések, melyek nyilvános feltétele politikai ujságirásunk kötelességei közé tartozik. És az vállalkozott erre, aki a leghivatottabb: a központi ifjusági lap, a Scinteia Tineretului, melynek egyik munkatársa miniszterekhez fordult az ifjuságot érintő alapvető kérdésekkel.

Milyen helyet biztosit tevékenységében a fiatalságnak, a miniszter elvtárs?

Szemelvény:

— Tudjuk, Ön elfoglalt ember, mégis, van-e ideje, hogy a fiatalok között legyen?

— A fiatalokkal szoktam beszélgetni, véleményt cserélni, de be kell vallanom, külön nem találkoztam velük. Szervezetten nem vettem részt ezen vagy azon az összejövetelükön. Lehet, ez az én hibám, bár azt is meg kell mondanom, hogy meg se hivtak.

— És ha...

— Visszautasithatnék egy ilyen meghivást?

— Gondolom, nem felejtette el, hogy ezt a beszélgetést azért folytatjuk, hogy egy ifjusági lapban közzé tegyük. Ugy is értelmezhetjük szavait, hogy utat nyitott az ilyen meghivásoknak?

— Természetesen, és biztositom Önt, hogy megtisztelve fogom érezni magam, ha ilyen meghivást kapok.

Igy beszél a fiatalokról a fiatal riporterrel, az ugyancsak fiatal Alexandru Boabă miniszter, s szinte magától értetődik, hogy szóba kerülnek a fiatalok személyiség-fejlődésének feltételei, az irántuk tanusitott társadalmi bizalom kérdései.

Igaz-e, az — merült **fel a** beszélgetések során —, hogy a mai fiatalokban kevesebb a lelkesedés, mint a felszabadulás utáni többi korosztályban? Vegyipari miniszterünk erre igy válaszol: Nem, **de a fiatalok lelkesedése ma kevésbé nyilvánvaló, mint a multban volt.** A magyarázat egyszerü: más a kor, mások a követelmények. A fiataloknak ma több időt kell a tanulással tölteniök. De egyáltalán elég-e csupán a lelkesedés? Nem, válaszol a villamosenergiaügyi miniszter, a **lelkesedésnek ma már komoly tudással kell párosulnia.** Ezzel kapcsolatban különben érdekes dolgokat emlitett meg az épitőipari miniszter. **Uj foglalkozási ágak vannak kialakulóban és vajon nincs-e romantika abban, ha valaki az országban először választ egy a multban nem ismert foglalkozást.** Felmerül egy másik kérdés is. Vajon az automata gépsorok, a technikai fejlettség által megkövetelt termelési fegyelem nem gátolja-e a személyiség kibontakozását, nem rombolja-e le az ember kezdeményezőkészségét? A válasz önmagától adódik: **a fejlődés uj gépek tervezését, uj automatasorok létrehozását követeli meg, s erre csak nagy kezdeményezőképességü ember alkalmas.**

A Scinteia Tineretului izgalmas politikai interju-sorozatát érdemes elolvasni. Befejezésül még csupán egy kérdést a 30 éven aluli szakemberekhez. Tudják-e, hogy **jelenleg a világon a feltalálók átlagos életkora nem haladja meg a 30 esztendőt?** Gondolkozzanak el ezen, gondolkozzanak el azon, amit a miniszterek mondtak: Országunk jövője a fiataloktól függ.

Kedves olvasó!

Szándékomban állt a levélben felvetett kérdésre visszatérni, annál is inkább, mert volt már rá példa, hogy a birálatot (az épitő szándékut is) nem fogadják mindig és mindenütt szivesen, sőt a segiteniakarást gyakorta kereken visszautasitják. Megjegyzem most, nem erre akarok kitérni.

Az Önök által emlitett cikk, az Elveszett egy technikus (1969. szeptember 9.) célja az volt — ez figyelmes elolvasás után kitünik belőle —, hogy szóvátegye a nagyiratosi termelőszövetkezetben kialakult tarthatatlan helyzetet: Az egyetlen fiatal, végzett technikus számára nem biztositottak szakképzettségének, fiatalos ambiciójának megfelelő munkakört. Ebből aztán kettős kár származott: a fiatalemberre rossz hatással volt az a nyilvánvaló tény, hogy semmibe veszik, az mtsz pedig gyakorlatilag elvesztette egyik szakemberét, aki tudását, tenniakarását nem tudta a szövetkezet hasznára gyümölcsöztetni.

Azt hiszem, nem az a lényeg, amiről Önök olyan felháborodottan irtak, hogy védencüket „rágalom és hazugság" érte az ujság hasábjain. Ez legfeljebb csak azt mutatja, hogy a fiatal technikust nem értették meg és jelentéktelen, külső, felületi jegyek alapján itélkeztek felette. A lényeg az, hogy a fiatal szakembert felhasználják-e vagy sem. Ha valaki — vagy valakik — hibát követnek el, szivesebben háritják másokra a felelősséget, mintsem hogy önmagukat birálják. Fenntartom most is, amit az emlitett cikkben kifejtettem: nemcsak az mtsz vezetőségét, de Kiss Lászlót is hibásnak tartom, amiért egy idő után visszahuzódott, hagyta magát kijátszani. Önöknek más a véleményük? A fiatalokat ma nem arra nevelik, hogy megriadjanak a kezdeti nehézségektől. A munkaközösségnek viszont, amelyben dolgozni kezdenek, igenis kötelessége támogatni, a kezdet nehézségein tulsegiteni a fiatal szakembert. Nincs helye vele szemben a bizalmatlanságnak és nem is indokolt semmilyen szempontból. Majdnem minden tevékenységi területen (még a nagy tapasztalatot, gyakorlatot igénylő tudományos kutatásban is) a fiatalok rövid idővel munkába lépésük után kiváló teljesitményekre képesek. S gondoljuk meg: egy fiatal személyiségnek a kifejlődésében (a technikus, akiről szó volt, még 20 éves sincs) nagyon sulyos következményekkel járhat az a tudat, hogy igazságtalanul mellőzik, semmibe veszik.

Az a véleményünk, hogy hasonló esetekben jobban tennénk, ha nem a jelenség lényegtelen, mellékes kinövéseivel, hanem legfontosabb vonatkozásával foglalkoznánk. Egyetlen ember elkallódása (szakmai elveszésre gondolok) egy kisebb közösség, sőt az egész társadalom szempontjából is jelentős veszteség.

Abban igazuk van: nem maradhatunk közömbösek.

(j. gy.)

Az oldalt szerkesztette:
KILIN SÁNDOR,
JÁMBOR GYULA
A fényképeket készitette:
KELEN FERENC

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ

Megválasztották a Biztonsági Tanács öt nem állandó tagját

NEW YORK (Agerpres).

Az ENSZ-közgyűlés hétfőn titkos szavazással két évre megválasztotta a Biztonsági Tanács öt nem állandó tagját: Burundit, Sierra Leonet, Lengyelországot, Nicaraguát és Sziriát. Ezeknek az államoknak a képviselői 1970. január 1-től Algéria, Magyarország, Pakisztán, Paraguay és Szenegál képviselőinek helyébe lépnek. A Biztonsági Tanács nem állandó tagjait földrajzi kritérium szerint választják meg.

NEW YORK (Agerpres).

A belga, a francia, a guatemalai, a kuwaiti, a libiai, a mexikói, a Sierra Leone-i, a török és a tanzaniai megbizottak mandátumának lejártával az ENSZ-közgyűlés hétfőn megválasztott nyolcat a Gazdasági és Szociális Tanács (ECOSOC) kilenc tagja közül. A kilencedik tagot, amely ázsiai ország kell hogy legyen, még nem lehetett kijelölni, mivel sem Ceylon, sem Libanon nem kapta meg a kellő számu szavazatot.

Az ECOSOC három évre megválasztott uj tagjai a következők: Peru, Brazilia, Olaszország, Görögország, Ghána, Kenya és Tunézia. A nyolcadik Franciaország, amelynek felujitották mandátumát.

A kilencedik tag kijelölésére uj szavazást tartanak.

NEW YORK (Agerpres).

A gyámsági és nem autonóm területek ENSZ-bizottsága hétfőn határozatban itélte el a pretoriai hatóságokat mert megtagadták a Délnyugat-Afrika feletti mandátumát megszüntető közgyűlési határozat teljesitését. A bizottság javasolja a Biztonsági Tanácsnak, kényszeritse a DAK-ot a közgyűlési határozat teljesitésére.

A Dél-Afrikai Köztársaságnak 1920-ból még az egykori Népszövetség óta van mandátuma Namibia, e volt német gyarmat területe felett. Az ENSZ-közgyűlés 1966-ban hatálytalanitotta a mandátumot, de a DAK nem ismerte el az ENSZ-nek ezt a határozatát.

MIRCEA MALIŢA MEGBESZÉLÉSEI NEW YORKBAN

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósitója jelenti:

Mircea Maliţa külügyminiszterhelyettes, a közgyűlési ülésszakon részt vevő küldöttségünk helyettes vezetője hétfő délután megbeszélést folytatott M. G. Candauval, az Egészségügyi Világszervezet Vezérigazgatójával.

Megtárgyalták Románia és az Egészségügyi Világszervezet kapcsolatait, a szervezet programját és országunk közreműködését annak megvalósitásában

A hasznos és eredményes megbeszélés szivélyes munkalégkörben zajlott le.

★

Mircea Maliţa kedd délelőtt Addeke H. Boermaval, a FAO vezérigazgatójával tanácskozott az ENSZ-titkársag székházában.

Megtárgyalták Románia és a FAO együttműködésének formáit, országunk részvételét a FAO munkájában.

A találkozó a szivélyes együttműködés légkörében folyt le.

★

Mircea Maliţa kedd délben megbeszélést folytatott Nestor Kombot Naguemonnal, a Közép-afrikai Köztársaság külügyi államminiszterével, a közép-afrikai küldöttség vezetőjével a kétoldalu kapcsolatokról.

A hasznos és eredményes megbeszélés a meleg szivélyesség légkörében folyt le.

Nagyszabású tüntetések Japánban

TOKIO. — F. Tuiu, az Agerpres tudósitója közli:

Kedd délután Japán fővárosában és más városaiban nagyszabásu tüntetések zajlottak le a japán—amerikai biztonsági szerződés felülvizsgálása érdekében. A tüntetéseket a kommunista párt, a szocialista párt, valamint a Sohyo szakszervezeti központ és más demokratikus szervezetek rendezték. Becslések szerint Tokioban több mint 100 000 ember tüntetett, mig az ország több mint 750 helységében a háboru elleni tiltakozó akciókban több mint egymillió ember vett részt. A tüntetők feliratos táblákat vittek, amelyeken követelték az amerikaiak vietnami agressziójának megszüntetését, kérték a szolidaritás erősitését a vietnami néppel, sikraszálltak a japán—amerikai biztonsági szerződés felmondásáért, Okinawa azonnali visszacsatolásáért.

A japán hatóságok szigoru intézkedésekkel igyekeztek meggátolni a háboru elleni nemzetközi nap keretében 764 városban szervezett tüntetéseket. A rend fenntartására utcai harcokra felszerelt 69 000 rendőrt helyeztek készenlétbe. A fővárosban több mint 25 000 rendőrt vezényeltek ki az utcákra.

Nemhivatalos adatok szerint az egész országban több mint 1150 letartóztatást eszközöltek.

Nemzetközi szimpozion Szófiában

SZÓFIA. — Gh. Ieva, az Agerpres tudósitója jelenti:

Szófiában megkezdte munkálatait az erdőtalajok leromlása elleni küzdelemmel foglalkozó nemzetközi szimpozion. A szimpozionon Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország Románia, Magyarország és a Szovjetunió képviselői vesznek részt.

Dincă Teju mérnök, országunk küldötte előadást tartott a szimpozion tárgyát képező kérdésről.

Hazautazott Rómából a bukaresti néptanács küldöttsége

RÓMA. — N. Puicea, az Agerpres tudósitója jelenti:

Kedden Rómából hazautazott a Bukarest municipiumi néptanács küldöttsége, élen Dumitru Popaval, a végrehajtó bizottság elnökével, a főváros főpolgárm sterével. A küldöttséget fogadta Amintore Fanfani, a szenátus elnöke. A szivélyes megbeszélésen Iacob Ionascu, Románia római nagykövete is részt vett.

A küldöttséget ugyanaznap a Chigi Palotában, a Minisztertanács székházában fogadta Arnaldo Forlani, a Külföldi kapcsolatok államminisztere A megbeszélés, amelyen részt vett a román nagykövet is, baráti légkörben folyt le.

Willy Brandtot Németország Szövetségi Köztársaságának kancellárjává választották

BONN (Agerpres).

Willy Brandtot kedden Németország Szövetségi Köztársaságának kancellárjává választották. Az uj nyugatnémet Bundestag második ülésén felolvasták Gustáv Heinemann köztársasági elnök levelét, amelyben hivatalosan Willy Brandtot, a Szociáldemokrata Párt elnökét jelölte erre a tisztségre. A képviselők titkos szavazással megválasztották az uj kancellárt. Willy Brandt mellett 251-en, ellene pedig 235-en szavaztak. Öt képviselő tartózkodott a szavazástól, négy szavazatot pedig megsemmisitettek. A választásról egy képviselő hiányzott.

Willy Brandt tehát két szavazattal többet kapott a kancellár kijelöléséhez szükséges abszolut többségnél. A megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy az uj kormánykoalició megalakitásában megegyezett két párt (a szociáldemokraták és a szabaddemokraták) az abszolut többségen felül hat szavazattal rendelkezik, és 12-vel van több mandátuma, mint a kereszténydemokratáknak. Ebből megállapitható, hogy a koalició képviselői nem szavaztak mind Willy Brandtra, viszont a kereszténydemokrata ellenzék képviselői között is akadtak olyanok, akik nem szavaztak ellene.

A Willy Brandt által megalakitandó uj kormány névsorát szerdán hozzák nyilvánosságra. Ugyancsak szerdán az uj miniszterek leteszik az esküt.

★

A DPA nyugatnémet hirügynökség Willy Brandtnak az NSZK kormányfőjévé történt megválasztása alkalmából a következő életrajzi adatokat közli:

★

Az NSZK uj kancellárja 1913 december 18-án Lübeckben született. Willy Brandt már gimnazista korában élénk tevékenységet fejtett ki a szocialista munkások ifjusági szervezetében. A nácik uralomrajutásakor Norvégiába menekült. Itt az Oslói Egyetemen történelmet és filozófiát hallgatott, majd ujságirással foglalkozott. Ugyanakkor fenntartotta a kapcsolatot a német ellenállási csoportokkal. A spanyol polgárháboru idején a köztársasági erőket támogatta szocialista szolidaritási szervezetek képviselőjeként és norvég lapok tudósitójaként. Amikor a hitlerista csapatok elözönlötték Norvégiát Svédországba menekült, s ott a norvég és német antifasiszta mozgalomban tevékenykedett. A háboru befejezése után Willy Brandt Nyugat-Németországban telepedik le, s ujra megkezdi tevékenységét a Szociáldemokrata Pártban, két évvel később pedig a Bundestag képviselője lesz. Ezután Nyugat-Berlinbe költözik, ahol 1957 október 3-án a város polgármesterévé választják. Ezt a tisztséget 1965-ig töltötte be. Willy Brandt az utóbbi három évben az NSZK alkancellárja és külügyminisztere volt a Kurt Georg Kiesinger elnöklete alatt álló nagykoaliciós kormányban.

A szakszervezeti világkongresszus munkálatai

Kedden Budapesten a 7. szakszervezeti világkongresszus keretében folytatódott a vita. Felszólaltak indiai, magyarországi, franciaországi, lengyelországi, algériai szakszervezeti küldöttek.

Shafie Ahmed el Sheikh, az SZVSZ alelnöke tájékoztatta a kongresszust a közel-keleti helyzetről az arab országok munkásaival szolidarizáló mozgalom fejlődéséről.

Szerdán a kongresszus bizottságokban folytatja munkálatait.

Államcsíny-kísérlet Chilében

SANTIAGO DE CHILE (Agerpres).

Santiago de Chileben hivatalosan bejelentették, hogy október 21-én reggel a Yungay és a Tacna ezred tisztjei államcsinyt kiséreltek meg. A felsőbb katonai hatóságok intézkedtek a két alakulat cselekvési lehetőségeinek korlátozásáról. A kormány felhivja a népet, a szakszervezeteket, a munkásokat és a politikai pártokat, maradjanak hűek az ország törvényes rendszeréhez.

A France Presse szerint a rézipar dolgozóinak szakszervezete meghatározatlan időre sztrájkot hirdetett a keddi államcsinykisérlet miatt. Más szakszervezetek tagjai tüntettek a kormány mellett. A Chilei Kommunisa Párt a rendszer védelmére szólitotta a munkásokat, a parasztokat és a diákokat.

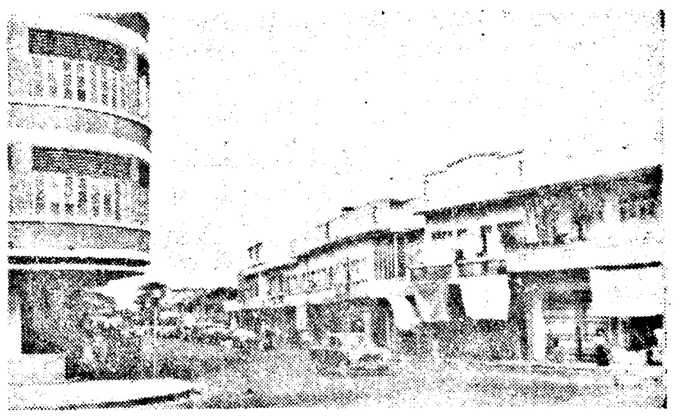

LAOSZ. Látkép az ország fővárosáról Vientianeről.

Pekingbe érkezett a Vietnam DK párt- és kormányküldöttsége

Baráti látogatásra Pekingbe érkezett Vietnam DK párt- és kormányküldöttsége, élen Fam Van Donggal, a Vietnami Dolgozók Pártja KB Politbürójának tagjával, a Minisztertanács elnökével.

A repülőtéren Csu En-laj, a Kinai KP KB Politbürója Állandó Bizottságának tagja, az Államtanács elnöke és más hivatalos személyek üdvözölték a küldöttséget.

ÚJ KORMÁNY SZOMÁLIÁBAN

MOGADISCIO (Agerpres).

Amint a mogadiscioi rádió jelenti, Szomáliában államcsinyt hajtottak végre, amelynek eredményeként a hadsereg és a rendőrség képviselőiből álló kormány vette át a hatalmat. A mogadiscioi rádió most „a szomáliai nép hangjának" nevezi magát.

A szomáliai fővárosból érkezett első hirek semmiféle részletet nem közölnek az államcsiny körülményeiről és politikai célkitüzéseiről. A mogadiscioi rádióállomás mindössze egy nyilatkozatot továbbitott, amelyben az uj szomáliai hatóságok kijelentik, hogy tiszteletben tartják az ország előzőleg vállalt nemzetközi kötelezettségeit. Hangoztatják továbbá, hogy igyekeznek megszüntetni a szomáliai belső torzsalkodásokat, s minden lehetséges támogatást megadnak az afrikai kontinens felszabaditó mozgalmainak. A jelek szerint mind a fővárosban, mind pedig az ország többi részében nyugalom hónol. Csak a lezárt repülőtér, az üzletek lehuzott redőnyei és a néptelen utcák (megtiltották több mint három személy csoportosulását) emlékeztetnek a végrehajtott államcsinyre.

★

Szomália Köztársaság 1960-ban a volt Olasz Szomália és a Brit Szomáliföld egyesüléséből alakult meg. A 635 000 négyzetkilométer kiterjedésü országnak 3 és félmillió lakosa van. Szomália nemrég még szegény országnak számitott, mivel a mezőgazdaság, az alapvető gazdasági ág is az időjárás szeszélyeinek volt kitéve. Nemrég azonban (1969-ben) jelentős uránérctelepeket fedeztek fel, s ez felkeltette az érdeklődést az ország iránt, amely fontos stratégiai helyet foglal el az Indiai-óceán térségében.

A hirügynökségek jelentik

A PRENSA LATINA jelentése szerint a kubai fegyveres erők az El Cajon parton elfogtak 10 ellenforradalmárt. A szabotázsakciók megszervezésére partra tett ellenforradalmárok elfogása közben harcra került sor. Három ellenforradalmár életét vesztette, a többi fogságba esett.

A FRANCE PRESSE Cotonouban kiadott hivatalos közlemény alapján arról ad hirt, hogy merényletet kiséreltek meg Maurice Kouandete, a dahomeyi hadsereg nagy vezérkari főnöke ellen. Cotonou központjában ismeretlen személyek automata fegyverekkel rátüzeltek Kouandete gépkocsijára. A golyók azonban célt tévesztettek.

LIMÁBAN BEFEJEZŐDÖTT a perui ifjusággal és néppel való szolidaritás latin-amerikai konferenciája. A részvevők — különböző latin-amerikai és európai országok küldöttségei, a Demokratikus Ifjusági Világszövetség és a Nemzetközi Diákszövetség képviselői — nyilatkozatot fogadtak el, s abban támogatják az International Petroleum Company észak-amerikai kőolajtársaság berendezéseinek kisajátitását és az agrárreformot.

TOVÁBB TERJED az angol bányászok második hete tartó sztrájkja. A fő szénbányavidékek 306 bányája közül 132-ben szünetel a munka. Ez egyre inkább érezteti hatását a brit iparban. A sztrájk eddig több mint egy millió tonna széntől fosztotta meg az angol ipart.

ROHAMOSAN TERJED az olasz postai kézbesitők sztrájkja. Többmillió levél és csomag hever kihordatlanul. Kedden hozzávetőleg 10 millió levél várt kikézbesitésre. A sztrájkolók fizetésemelést és a munkakörülmények javitását követelik

EDUARDO FREI, Chile Köztársaság elnöke kedden kihirdette az ostromállapotot az országban — jelenti a France Presse. Egy más rendelettel felfüggesztették a parlament ülésszakát. A főváros peremén lévő katonai fegyverraktárt és a központi intézményeket rendőrök és katonaság őrzi. Ezekre az intézkedésekre azért került sor, mert két katonai egységnél zendülés tört ki, amelyet azonban elfojtottak.

AZ 1969. ÉVI Nobel-békedijat a fennállásának 50. évfordulóját ünneplő Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek itélték oda. A szervezetnek 121 tagállama van.

EGYÓRÁS BÉRSZTRÁJKOT tartottak a Lisszabon elővárosaiban dolgozó vasutasok. Az AP hirügynökség hangsulyozza, hogy az akció egyedül álló Portugáliában, mert törvény tiltja a sztrájkot.

SZIRIA ÉSZAKI és keleti tartományaiban a felhőszakadások következtében kiöntött az Eufrátesz és nagy területeket elárasztott. A legnagyobb károkat Deir-Ez-Zor városból jelezték; itt több negyed viz alatt áll. A helyi hatóságok intézkedtek a károsultak gyors megsegitéséről.

DZSOMO KENYATTA elnök nairobi beszédében foglalkozott az ország nyugalmát megbolygató legutóbbi törzsi villongásokkal, és ismételten higgadtságra, egységre intett. Bejelentette, hogy a közeljövőben, hét esztendő után, ismét általános választásokat tartanak.

A KÖZPONTI Statisztikai Igazgatóság adatai szerint a Szovjetunió idei első kilenc havi ipari termelése 7 százalékkal nagyobb, mint az elmult év azonos időszakában volt. A fejlődés különösen az elektroenergetikában, a vegy- és a petrokémiai iparban, a gépgyártó- és a közszükségleti cikkek iparában nagy.

A SVÁJCI KORMÁNY hétfőn elhatározta, hogy megszünteti a haditechnikai szempontból idejét mult lovasságot. A „nyugállományba" vonuló lovak egyetlen vigasza az lesz, hogy a kerékpárok is követik őket. A kormány ugyanis a kerékpáros egységeket is megszünteti.

RICHARD NIXON elnök kedden a Fehér Házban fogadta az Egyesült Államokban tartózkodó Georgi Beregovoj és Konsztantyin Fjoktyisztov szovjet űrhajósokat.

lottó

A lottó október 21-i különleges húzásának nyerőszámai:

I. 19 31 65 11 81 50 52 25 58 47 45 16.

II. 29 14 43 25 7 16 37 55 73 4 90 62.

III. 29 47 2 77 37 13 53 32 67 73 81 52.

IV. 58 87 7 48 23 38 43 89 88 82 90 55.

V. 34 67 13 7 77 42 68 35 44 45 90 79.

Nyereményalap: 1 863 453 lej.

(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

Az űrkutatás új lépcsőfoka

A mult héten a kozmonautika történetének ujabb fejezete kezdődött. A teljesitmény minőségi ugrást jelent ennek a 12 évvel ezelőtt megjelent uj tudományos-technikai ágnak a viharos fejlődésében. Ez az általános vélemény a három kormányozott Szojuz csoportos repülése után.

Mindenekelőtt a felbocsátás sorozat-jellege keltett szenzációt. Az űrhajók fellövésére 24 órás időközönként került sor, tekintet nélkül a légköri vagy más viszonyokra. (A Szojuz—7 felbocsátásakor a Bajkonur kozmodromon olyan szél fujt, mintha ki akarta volna tépni helyéből az óriási rakétát). Az egyidejü felbocsátás két nagy jelentőségü gyakorlati lehetőséget teremt: űrállomások alkotórészeinek egyidejü felszállitását a röppályára és az állomás tartós kapcsolatának biztositását a Földdel.

Az űrhajók legénysége nemcsak a létszám szempontjából tekintélyt parancsoló — a kozmonautika történetében soha sem repült egyidejüleg ennyi ember a világűrben —, hanem főként összetételénél fogva. Tanui lehettünk a pontosság és a cselekvő műszaki-tudományos elmélyültség páratlan összefonódásának. Figyelemre méltó, hogy a repülés alatt és után egyre gyakrabban hallani az űrhajós-pilóta kifejezést, ami arra vall, hogy a kozmonautaság valóban szakmává válik. A repülés után a Szojuz-program egyik vezetője kijelentette, hogy a jövőben szükségessé válik az űrhajókon különféle szakemberek jelen léte, s ezek az elmult héten már nevet is kaptak: „Kozmonauta fedélzeti mérnök", „Kozmonauta kutatómérnök". A 831 órás és 9 perces repülési program feladatai nehezek voltak, de rendkivül fontos gyakorlati célokat követtek. A vezérlő készülékek hajszálpontossága lehetővé tette az űrhajó-trió kézi irányitását. Az óránként csaknem 30 000 kilométerrel száguldó Szojuzok több izben néhány száz méteres közelségbe kerültek egymással. Filipcsenko, a Szojuz—7 parancsnoka izgalommal beszélt arról a pillanatról, amikor kétoldalról közeledni látta űrhajójához a másik két Szojuzt. Satalov, az űrhajócsoport parancsnoka pedig leszállásakor kijelentette: „Bármelyikünk hibája a többieket is meggátolta volna a program teljesitésében". Az űrhajók 31 manővert hajtottak végre és ezek többségét a Föld „beavatkozása" nélkül. A manőverek nek az volt a célja, hogy biztositsák az űrhajók minél nagyobb mozgékonyságát egy űrállomás összeszerelése érdekében.

A kézi irányitásu földreszállás pontossága is lenyügöző volt. Bármilyen különösen hangzik is, a leszállás annál nehezebb, minél kisebb a kozmonauták szervezetére nehezedő igénybevétel. Lényeges az, hogy a Szojuz-tipusu űrhajók nem ballisztikus, hanem aerodinamikus elv szerint szállnak le. A leszállási berendezés nem gömb alaku, hanem kup alaku. Ez a mértani forma lehetővé teszi a légkör sürü rétegeibe való behatoláskor az igénybevételek csökkenését, ezzel szemben rendkivül heves sokkhullámot okoz, amelynek több ezer fokos hőmérséklete ionizálja a környező levegőt, megakadályozza a Földdel való rádióösszeköttetést. A kémlelő nyiláson át csak óriási lángok látszanak, a kozmonauták fülképében fülsiketitő recsegés és zajok hallatszanak. A pilótának és a fedélzeti mérnöknek valóságos precíziós müszerként kell dolgoznia. A legkisebb figyelmetlenség több száz, sőt több ezer kilométerrel eltérítheti őket a leszállás helyétől

Az űrhajósok derekas munkát végeztek a kozmoszban. Egyébként a program vezetője „munkarepülésként" jellemezte a kisérletet. Erről tanuskodik a kozmonauták által a Földre lehozott adatok sokasága. Ezek közül egyiknek nagy elvi és gyakorlati jelentősége van. A kozmoszbeli hegesztésről van szó. A Szojuz—6-on a Vulkán nevü készülékkel végrehajtott hegesztési kisérlet alapján arra lehet következtetni, hogy a kozmoszban kétségtelenül megvalositható a fémek olvasztásos hegesztése. Beváltak a kis ürszelvényü hegesztőberendezések is Jelentős eredmény volt az esetleg hasznos ércekben gazdag területek fényképezése, a ciklonok képződésének, a földi vizek hálózatának a kutatása. Ezeknek a kutatásoknak a geológusok és a földrajztudósok jó hasznát veszik, bár egyesek ugy vélekednek, hogy ezek a kutatások gazdasági szempontból csak az űrállomások létrehozása után lesznek igazán hatékonyak.

Most szorgalmas munka folyik a földi laboratóriumokban: levonják az első következtetéseket. „A repülés anyagot nyujt az űrhajók rendszereinek további tökéletesitésére, arra, hogy egyre nagyobb feladatokat bizzanak a világűrben száguldó emberekre" (a Szojuz-ürhajók főtervezője). „A kozmikus térség gyakorlati felhasználása elképzelhetetlen nagy űrállomások létesitése nélkül... Ezeknek az állomásoknak a létrehozása és a rajtuk végzett javitómunkák sok hegesztéssel járnak" (B. E. Paton akadémikus). „Ha a kozmonautika fejlődése ilyen ütemben folytatódik, lehet, hogy a világűrben a jövőben egész települések, tehát különböző szakmáju emberek is lesznek... megjelennek tehát olyan szakmák, mint „kozmikus szakács", „kozmikus élelmiszeripari technológus" (A. Pokrovszkij, az Orvostudományi Akadémia Élelmezési Intézetének igazgatója).

Az ilyen nyilatkozatokat tovább sorolhatnók, mindazokkal a szakmákkal és ágazatokkal együtt, amelyek részt vesznek a világűr hasznositásának nagyszabásu akciójában. Kétségtelen, hogy az október 11 és 18 közötti hét az űrkutatás emlékezetes lépcsőfoka volt.

LAURENŢIU DUŢĂ,
az Agerpres tudósitója

LEGÚJABB SPORT

Asztalitenisz-BEK

Voinţa—AC Boulogne 5:2

A Mihalca nélkül pályára lépő Voinţa biztos győzelmet aratott a francia bajnok AC Boulogne felett. Az aradi csapat győzelme megérdemelt. Lészay és Krézsek minden mérkőzésüket megnyerték és igy biztositották a román bajnokcsapat továbbjutását Részletes eredmények. Lészay—Burgevin 21 9, 21:10; Căruceru—Delanbert 18:21, 8:21; Lészay—Delanbert 21:18, 21:13; Căruceru—Rional 19 21, 17:21; Krézsek—Burgevin 21:17, 21:14; Lészay—Rional 21:17, 21:18; Krézsek—Rional 19:21, 21:15, 21:19.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35169, 46-74. Kiadóhivatal: 28-94. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A.

40 168